

REFORMÁTUS Újság

Gyülekezeti tájékoztató

2014. október

XXI. évf. 10. szám

Élni, vagy életben tartani

„...az a neved, hogy élsz, pedig halott vagy.” Jel.3,1

Örömmel olvassuk egyházi lapjainkban, internetes közösségi oldalakon, milyen szerteágazó szolgálat folyik egyházunkban. Hitünket erősíti, amikor fényképeken látjuk, egy-egy egyházmegye lelkészei, gyülekezetei milyen közösségi formákat szerveznek kicsinyek és nagyok számára azért, hogy a hívőket hitükben megerősítve, a kételkedőket hitre vezetve töltsék be a Krisztustól nyert elhívásukat. Az ifjúsági alkalmak nyáron már a gyülekezetek nagy részében napközis formában zajlanak. Mégis, sokszor támad hiányérzetünk, ha az eredményeket vesszük számba. Ezért fontos, hogy hálát adva a megvalósult és áldást hozó alkalmakért, az Ige tükrében törekedjünk a hiányosságok eltávolítására, az esetleges kísértések felismerésére, és azok leküzdésére, különben a szárdísi gyülekezet helyzetében találjuk magunkat!

Mit is jelent az élet? Korunk embere miként határozza meg az élet fogalmát, ha egyáltalán elgondolkodik rajta?! Már az élet kezdetét illetően is komoly nézetkülönbséggel találkozunk, amikor azt a fogantatás, vagy a születés időpontjához kötjük. Az evangélium szerint reformált hívő keresztyén a Szentírással vallja, hogy az életünk Isten ajándéka, amelyet Tőle kapunk, és Neki kell visszaadnunk! Emlékezzünk Jézus keresztfán mondott szavaira!

Ezzel szemben, a korunk elfogadott nézete az életet a születés pillanatától eredezteti!

A súlyos betegek ágyánál állva, nem egyszer tapasztalhatjuk, hogy a gyógyszer, műszerek, mint művese, szív, lélegeztető gép, az, ami életben tartja a beteget, de az életben tartott nem beszél, nem lát, cselekvésképtelen, de még él. Ez az állapot hosszú időn keresztül fenntartható anélkül, hogy valami remény lenne a meggyógyult, és ismét cselekvő életre. Eközben a hozzátartozók lelki ereje egyre inkább felörlődik, tudva, hogy a szeretett beteg életfunkcióit működtetik, de valójában hiányzik az, amit mi életként ismerünk. Hasonló helyzetben lehetett a szárdísi

gyülekezet, a reformáció előtti egyházi élet is, de ilyen helyzetbe juthat a mi egyházi-, gyülekezeti- és hitéletünk is, ha nem vesszük komolyan, hogy az életet nem csak az életfunkciók működtetése jelenti, hanem Teremtőnk a cselekvő életre tanít, és hív el minket.

Miként ismerhetjük fel a ránk leselkedő kísértést?

- Első jel a megszokás. Van presbitérium: tagjai azonban nem olvassák Isten igéjét, nem rendszeres résztvevői az istentiszteleteknek. Nem keresik a hitélet erősítésének igei lehetőségeit, az evangéliumi hit megélésében nem igyekeznek példaként szolgálni, s lehetőleg csak a meglévők megtartására törekednek.

- Második jel az önfeladás. Amikor, presbiter, gyülekezeti tag nem ismeri igei, történelmi és kulturális értékeinket. Ennek következtében különböző élethelyzetekben könnyen mond le róluk, akár gyülekezetét is elhagyva. Ha reformátusnak vallja is magát, vajmi keveset tesz ezért, hogy ezt családja igazi lelki értéként, ne csak névként viselje, hanem minden napon a szert éljen.

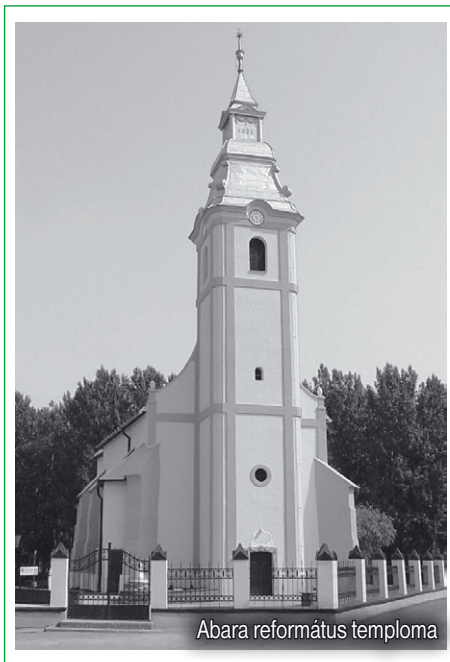
- Harmadik jel a közöny. Gyülekezetünk, egyházunk dolgaiban, nem bölcs megfontolással, igei mérlegeléssel járunk el, hanem csak rábólintunk a dolgokra, mert az esetleges ellenvélemény kimondásával, személyi alkalmatlanság megfogalmazásával csak kellemetlenségek,

esetleg viták keletkeznek. Így megválasztunk olyanokat, akik nem felelnek meg a Timóteusi levél 3. részében megfogalmazott elvárásoknak. Megszavazunk anyagi kárt okozó javaslatokat.

Mik a cselekvő élet jelei?

Azt is mondhatnánk, mindezek ellentéte. Megszokás helyett az igei mérlegelés alapján, Isten iránti hálával megélt elhívás, amelyet buzgón igyekszünk betölteni.

Önfeladás helyett hűség az Úrtól kapott lelki és hitbeli örökséghez, amelyet nem elköptatni, hanem gyarapítani igyekszünk azokkal a kegyelmi ajándékokkal, melyeket

Abara református temploma

mennyei Atyánktól kaptunk. Úgy élünk, hogy ez családkunk, gyermekink és gyülekezetünk számára is ösztönző erejű legyen.

Közöny helyett felelősen cselekvő szeretetet, amelyet úgy gyakorlunk, hogy az Ige mértékével mérjük magunk, és gyülekezetünk életét és tudjuk, hogy Istennek kell inkább tetszenünk, mint az embereknek. Ennek értelmében vállaljuk még a kényelmetlen helyzeteket is, mintsem engedetlennek bizonyuljunk Urunktól kapott kijelentés iránt. Nem nézzük tétlenül, hogy fiataljainkat reverzálissal halásszák el más felekezetek, s nem hagyjuk következmények nélkül, ha azt látjuk, hogy babonás jelképek, té-

velygő szekták vonzaskörébe kerülve egyesek „két úrnak” akarnak szolgálni. Pál apostol így figyelmeztet és biztat: „*És ne legyen közösségetek a sötétségnek gyümölcstelen cselekedeteivel, hanem inkább meg is feddjétek azokat; Mert amelyeket azok titokban cselekszenek, éktelen dolog csak mondani is. Mindezek pedig megfeddve, a világosság által napvilágra jönnek; mert minden, ami napvilágra jön, világosság. Annak okáért mondja: Serkenj fel, aki alszol és támadj fel a halálból, és felragyog tenéked a Krisztus.*” (Efézus 5,11-13)

Csoma L.

Erő(tlen)s vagyok! És akkor...?(!)

„*Mi erősek pedig tartozunk azzal, hogy az erőtlenek gyengeségeit hordozzuk, és ne a magunk kedvére éljünk.*”
(Rom. 15, 1)

„*Erősek...*” mit jelent erősnek lenni? Mikor tudjuk azt, hogy elég erősek vagyunk-e a „ránk bízott” feladathoz? Egyáltalán ez a mi feladatunk? Oh, de sok kérdés vetődik fel bennünk a mindennapokban, amikor pár sziklatömb gördül az utunkba... Bár néha nem is kell sziklatömb, elég sok kicsi kavics, amitől csúszóssá válik utunk, és máris ott vagyunk a döntés kapujában: most akkor merre, és hogyan tovább? Egyáltalán, van tovább? Most? Miért pont én? Nem kell nagy dolgokra gondolni, sok kicsi sokra megy. A mindennapok tele vannak választásokkal, jobbra-balra-egyenesen-megállok döntésekkel.

„*Tartozunk azzal...*” - kinek? Magunknak, másnak, Istennek? Honnan tudjuk, hogy „ez” a helyes? Biztos, hogy ránk gondolt? Ez csak valami tévedés lehet, én erős? A saját gondjaimat sem tudom megoldani sokszor, nehogy másokét?! Vagy esetleg az által oldódnának meg az én gondjaim, ha mások erőtlenségében felebarátként viselem magam? Hát igen, ezt nevezik hitnek, lelkiismeretnek, felelősségérzetnek, önzetlenségnek... viszont nem megy ez ilyen egyszerűen. További kérdések merülhetnek fel bennünk: miért nekem kell az erősebbnek lennem, a másik miért nem elég erős saját maga számára? Sokkal jobb lenne, ha nem minden az én nyakamba szakadna, és a másik emberen is látnék bármi törekvést arra, hogy erős legyen. Ezekkel a gondolatokkal több baj is van: először is, nem én döntöm el, hogy ki, milyen talantumot kap.

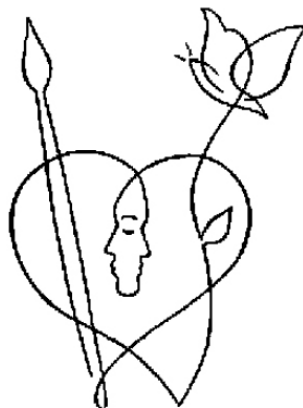
Másodszor: nem az én feladatam ezt megítélni, és ismételten a mások dolgaival, mintsem a sajátommal foglalkozni. Harmadszor: Miért teher a másokon való segítség? Miért győz a „szemet szemért” a „Jó Isten majd megítéli” felett? Miért felháborító érzés erősnek, vagy adandó alkalommal gyengének lenni? Miért nem bír az ember elszakadni az önimádattól, az önsajnálattól? Miért olyan fontos, hogy mit gondol a másik rólam? Gon-

kezdjem.. Ez is megtörténhet, sőt, a nagy kísértések idején ez szinte alapgondolatnak számít. Azonban, ha ez egy kicsit is bánt bennünket, akkor van remény!

„...és ne a magunk kedvére éljünk.” - nem is tudom, honnan kezdjem. Vethetnénk alapul jó pár pszichológiai elemzést, aminek alapján először magaddal kell rendben lenned és utána tudsz másokon segíteni. Viszont ha már a kiindulópont is a másokon való segítségnél kezdődik, és nem a saját örömeinkre szolgál, akkor mi van? Ugyanaz, mint a házasságkötésnél: a másoknak kell fontosabbnak lennie magamnál, Őt és az Ő boldogságát kell előtérbe helyeznem, nem a magamét. Úgyszintén, mint az anya először gyermekének ad ételt, majd azután ül le ő maga is enni. Oly egyszerű és lélekmenetelő önzetlenség, erősnek lenni, mégis sokszor olyan nehézkes.

Az idézet második tagmondatát mindezek mellett viszonyíthatjuk természetesen a jó Isten felé való magatartásunkhoz is. Nem a vágyaink, álmaink és az „én” a lényeg, hanem az Ő Igéjének megtartása, a Tízparancsolat szerint való mindennapos élet és tevékenykedés. Ha pedig ebből a szempontból nézzük a dolgokat, akkor vajon ki elég erős? Mi, állítólag mi azok lehetünk. Miért? Mert Isten úgy rendelkezett velünk, mert elfogadott Jézus Krisztus által gyermekeinek és adott elég hitet, értelmet, lelkiismeretet, hogy ezt elhiggyük, felfogjuk, és meg tudjuk valósítani. Kérdés: mi tudomást veszünk erről?

Simon András grafikája

dold végig kérlek, Te is most, hogy mit válaszolnál ezekre a kérdésekre, ha tükröt tartasz Magad elé. Öszintén. Az ember - a kígyóról Évára, Éváról Ádáma, Ádámától kígyóra háritott bűn miatt - hajlamos a gonoszságra, rosszaságra, irigységre, mások bántására, viszont hívő létünkkel ezt a fajta negatív magatartást hogyan visszük az Úr elé? Még ott is rakoncátlankodunk és háborgunk, sőt, néha úgy is érezzük, hogy talán nincs is helyünk Ő előtte, túl sok, azt sem tudom, hol

Fogom a fejem, hiszen ezen az akadálypályán oly sokszor, és sokszor oly kegyetlen kísértések között kell keresztülmennünk, hogy szinte lehetetlennek tűnik. Lehetetlennek tűnik, hogy egyszer kikászálódok egy-egy megmérettetésből, leküzdöm az Ördög csábítását, ami tökéletesen kényemre-kedvemre szabott, precízen összeszöve a legyengébb fonalait életemnek. Ilyenkor, mintha minden amellet szólna, hogy igenis ez a tudva-csinált szötte az én ízlésem szerint lett kitalálva, nagy lehet a (hamis) mellényem, örömet szerezhetek magamnak is végre ezzel az „új ruhadarabbal”. Most a kényszeres vásárlási lázat félretéve, nem is a „pénzköltés” és időpocsékolás a legnagyobb gond, hanem, hogy hagyjuk eddig elfajulni a dolgokat.

Vannak tényleg nehéz döntések az életben, viszont azokat csak akkor tudjuk helyesen meghozni, ha mindenképp Isten szavait tartjuk szemünk és szívünk, lelkünk és lelkiismeretünk előtt. Merjük elhinni, hogy erősek vagyunk, s mások erőtlenségeit is bátran vállaljuk fel. A Jó Isten idejében megadja a szükséges segédeszközöket, feltételeket, s természetesen a munkánk eredményének gyümölcsét is.

Kedves Testvérem, nem kis feladat áll előttünk nap mint nap. Néha hosszabb, néha rövidebb időtartamú a megpróbáltatás ideje. Olykor mélyen a lelkünkbe marnak, olykor éppen hogy megkarcolnak. Van, hogy szinte jelentéktelen apróság, s van, hogy alig bírunk talpraállni. Mindenható Atyánk azonban nagyon jól tudja, és látja, hogy mi zajlik bennünk s körülöttünk, tudja, hogy mennyit bírunk el, és ezáltal azt is tudja, hogy ránk bízhat-e másokat vagy nem. Te hogy érzed? Ki a Te feladatod? Kérj az Úrtól erőt, hogy tisztán láss, hogy ne teher, hanem örömet szerző tevékenység legyen a „tartozásod leróvása”, s közben Te is örömmel telj majd el.

Režic Annamária

BIBLIAOLVASÓ

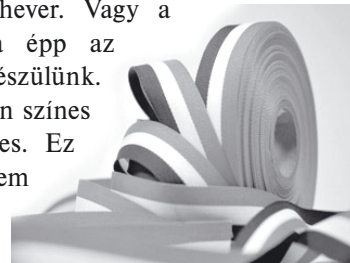
v e g é k f o n a l

1.	Sz.	Jer 22, 1–12	Lk 11, 1–13
2.	V.	Jer 22,13–30	Lk 11,14–28
3.	H.	Jer 23, 1–22	Lk 11,29–36
4.	K.	Jer 23,23–40	Lk 11,37–54
5.	Sz.	Jer 24	Lk 12, 1–12
6.	Cs.	Jer 25, 1–14	Lk 12,13–21
7.	P.	Jer 25,15–38	Lk 12,22–34
8.	Sz.	Jer 26, 1–9	Lk 12,35–48
9.	V.	Jer 26,10–24	Lk 12,49–59
10.	H.	Jer 27	Lk 13, 1–9
11.	K.	Jer 28	Lk 13,10–17
12.	Sz.	Jer 29	Lk 13,18–30
13.	Cs.	Jer 30, 1–11	Lk 13,31–35
14.	P.	Jer 30,12–24	Lk 14, 1–6
15.	Sz.	Jer 31, 1–17	Lk 14, 7–14
16.	V.	Jer 31,18–30	Lk 14,15–24
17.	H.	Jer 31,31–40	Lk 14,25–35
18.	K.	Jer 32, 1–25	Lk 15, 1–10
19.	Sz.	Jer 32,26–44	Lk 15,11–32
20.	Cs.	Jer 33, 1–13	Lk 16, 1–13
21.	P.	Jer 33,14–26	Lk 16,14–18
22.	Sz.	Jer 34	Lk 16,19–31
23.	V.	Jer 35	Lk 17, 1–10
24.	H.	Jer 36, 1–19	Lk 17,11–19
25.	K.	Jer 36,20–32	Lk 17,20–37
26.	Sz.	Jer 37	Lk 18, 1–8
27.	Cs.	Jer 38, 1–13	Lk 18, 9–17
28.	P.	Jer 38,14–28	Lk 18,18–27
29.	Sz.	Jer 39	Lk 18,28–43
30.	V.	Jer 40	Lk 19, 1–10

N
O
V
E
M
B
E
R

Egy méter nemzeti szalag

A téma az utcán hever. Vagy a temetőben... Pár napja épp az utóbbiban. Temetéshez készülünk. A kápolna melletti kukán színes szalagra leszek figyelmes. Ez önmagában még nem késleltethet egy temetést, de jobban megnézve, ez a szalag piros-fehér-zöld.

Ha valaki el akar tüntetni valamit, például a szóban forgó, a szemét bántó színösszeállításban készült szalagot, akkor lazán bedobja a kukába, és rácsukja a szemetes fedelét. Itt azonban az ismeretlen kezek nem elégedtek meg ezzel. A nemzeti szalagot ugyanis rákötözték, amolyan gunyoros és megalázó díszítésként, a kuka fedelének a fogantyújára. Vagyis a kuka tetejére.

Nem egyszer, mert legalább öt bogot oldozok ki, növekvő dohogással, a temetői munkások kíváncsi tekintetétől követve. Vagyis valakik nagyon és nem kevés alaposággal akarták, hogy szemetes kukát “díszítsen” az egy méternyi nemzeti szalag. Hadd lássa mindenki, aki elhalad a váradi Steinberger kápolna előtt.

Soha nem volt nemzeti szalagom. Most van, nem egészen egy méternyi. Szép tiszta, nem érte kosz. Drágább nekem, mintha anyaországi boltból vettem volna...

Fabián Tibor

SZERETETNAPTÁR
2015

XXI. ÉVF.

A Szeretetszótár
2015-ös kiadása
(4,- euro) és a
Református Újság
(4,50 euro) a 2015-ös
évre már rendelhető
szerkesztőségünk
címén.

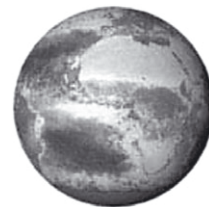
A megrendeléseknek beérkezésük sorrendjében teszünk eleget.

Csoma László

Ez úton szeretnénk megköszönni azokat a beszámolókat és fotókat, amelyeket eddig beküldtek. Aki még szeretne hozzájárulni a Szeretetszótár szerkesztéséhez, az a beszámolókat ill. fotókat **beküldheti október 17-ig!** A később érkező anyag megjelenését nem tudjuk garantálni.

A beszámolókat szerkesztőségünk E-mail címére, a **szertetnaptar@gmail.com**; vagy postai címére: Ref. Lelkészi Hivatal 076 74 Drahnov 216 küldhetik. Amennyiben nem kapnak visszajelzést elektronikus levelükre, kérem lépjenek telefonos kapcsolatba a szerkesztőséggel. Előre is köszönjük segítségüket.

VILÁGOLDAL

REFORMÁCIÓ MA
-NAGYSZABÁSÚ KIADVÁNYSOROZAT
NÉMETORSZÁGBAN

25 tematikus füzet a hitújítás 500. évfordulójáig

Nagyszerű és gazdag tartalmú sorozattal jelentkezik a reformáció 500. évfordulójának méltó felvezetéseként és alapos, jó 30 millió, ma élő protestáns ünneplését előkészítő szándékkal az EKD (Németországi Protestáns Egyház) Szociális Tudományok Intézete, valamint a Szociális Protestantizmus Alapítvány. A közös kiadványsorozat címe: Reformation Heute/Reformáció Ma. Eddig már hat 32 oldalas füzet jelent meg a 2017-ig tervezett huszonötből. A sorozat célja, hogy a legfontosabb szociális témaköröket a reformátorok felismeréseiből, tanításaiból kiindulva megvilágítsa, s mai hangsúlyait világosan és tömören megismertesse, újra gondoltassa az érdeklődőkkel. Méltatva és tudatosítva a mai nemzedékekben az európai hitújítás sokrétű, nélkülözhetetlen örökségét. A sorozat újabb füzeit időről-időre fellapozzuk, s legfontosabb üzeneteit összefoglaljuk majd az Olvasóknak. (Berlin - 2014.09.07. - ekd.de) Írta: Dr. Békefy Lajos

A projekt gazdájáról – szellemi és diakóniai modellek

Az EKD Szociális Tudományok Intézete Hannoverben működik. Feladata gyakorlati eredményeket hozó kutatás, s olyan témák feldolgozása, közzététele, melyekben a protestantizmusnak az időszerű üzeneteit, álláspontját fogalmazzák meg. Kutatási területek: gazdaság és társadalom, társadalmi változások, a munka, a foglalkoztatás világa, diakónia, egyházak és vallások életének szociológiai elemzése. Működését szervezetten 2004 október óta folytatja. Két intézményből fejlődött ki, a korábban Bochumban működött Szociálstudományi Intézetből és a Hannover Evangélikus Tartományi Egyház Pasztorálszociológiai Intézetéből. Kiadványaik füzet formátumban és online is elérhetőek, címük: www.si-ekd.de

A másik projektárs a Reformáció Ma sorozat szerkesztésében és kiadásában a berlini székhelyű **Szociális Protestantizmus Alapítvány**, aminek a 19. századi egyházi szociális mozgalmakig nyúlnak vissza a teológia és diakóniai gyökerei. A német egyházi szociális mozgalmak, *Wichern*, az idősebb és ifjabb *Bodenschwing* és mások hatalmas, intézményesülő árva- és szegénygondozása, ingyenes iskoláztatása, az élet peremére szorultak és a fogyatékosok visszavezetése a munka, a közösség világába meghatározó, istenáldotta előfutára, s egyben modellje is volt a német jóléti államnak. Az alapítvány jelmondata: *Megélt hagyománnyal a jövő formálásáért!* A 2004-ben létrehozott alapítvány olyan protestáns fórum, mely feladatának tekinti a társadalom, a gazdaság és a munka világa időszerű kérdéseinek evangéliumi, protestáns teológiai megválaszolását keresztyén felelősséggel. A friedewaldi Protestáns Szociális Akadémiával együttműködve a képzésben, továbbképzésben és a közvélemény formálásában is részt vesz.

Hitről hívóknak

Miként az előbbi intézetnek, ennek az alapítványnak is figyelemmel kísérhetjük sokrétű tevékenységét az interneten, elérhetőség: <http://www.stiftung-sozialer-protestantismus.de/>

Már hat tematikus füzet – közismert szerzőktől

Az esztétikus kiállítás, olvasásra hívogató füzetekből eddig már hat jelent meg, ilyen témákról: képzés, házasság, reformáció, hivatás, diakónia, kapitalizmus. Szerzőik hazájukban ismert professzorok, tudós férfiak és nők, egyházi és közéleti szakemberek. Köztük van például a korábbi, világszerte ismert és elismert szociális professzor, *H. Bedford-Strohm*, ma evangélikus püspök, vagy az autóbalesete következtében lemondott, nagyon kritikus püspöknő, *Margot KäBmann*, és az EKD Tanácsának elnöke, *Nikolaus Schneider* református lelkész is.

2017-ig a következő témákról kapunk alapos és még olvasmányos, tömör tájékoztatást: szabadság, család, pénz, liberalizmus, egyetemes papság (minden hívó papi szolgálata), szociális piacgazdaság, szekularizáció, türelem, tolerancia, a nemek viszonya, időskor-öregedés, a gonosz, megigazulás, jogállam, egyenlőség, gondozás, szeretet.

Protestáns miniatűrök - Izgalmas témák

Belelapozva az eddigi kiadványokba, ilyen tartalmakkal találkozunk (az egyes füzetek címét nagybetűvel emeljük ki): **KÉPZÉS**: a téma mai aktualitása, a reformátorok képzéseszményei, ezek korszakokon átívelő hatása, az egykori eszmék mai hatása; sok a tennivaló – melyek ezek? **HÁZASSÁG**: Luther házasságfelfogása, a teológiai megigazulás gondolatának szerepe, a házasság hétköznapijai, a feleség szerepe, Luther férjként és családapaként, a pro-

testáns parókia, lelkészotthon, házasság a felvilágosodás és a pietizmus/kegyesség között, házasság-, és családmódok a reformációtól máig. REFORMÁCIÓ: mi is ez valójában? a hitújítás története, teológiai arculata, kapcsolat az állammal, hivatás-etika és nyitottság a világra, képzés és kultúra, a reformáció világméretű hatásai, bensőségesség és individualitás, vallásszabadság és emberi jogok, kapitalizmus és szociális állam, protestáns-zsidó viszony, ökumené, egyházi reformok. HIVATÁS: a hivatás Isten „világosságának” leképzése, az ember elvilágiasodása, hivatás és „státusz”, társadalmi helyzet, önmagunkkal szembeni igényesség és ennek megvalósítása a köz, mások javára, a hivatás kritikus kategóriaként, a „kommodifizierung” folyamata, azaz az áruvá válás, a kommercializálódás, a hivatás válsága és újra felfedezése, önmagunk ajándékba fogadása, a hivatás jövője. DIAKÓNIA: a keresztyén szeretetszolgálat, szabadon a felebarát szolgálatára, az új szociális rend, világi felsőbbség, hivatás-etikával és képzetten a szegénység felszámolásáért, a modern szociális állam alapjai és egyesületi lényege, az állami jóléti gondoskodással együttműködésben, vallási segítő akciók, lépések az állam, a piac és a civil társadalom javára. KAPITALIZMUS: a reformáció a kapitalizmus

útkészítője? a kapitalizmus mint korlátozott piacgazdaság; a „nagy transzformáció” és a protestáns egyházak.

A kárpát-medencei magyar protestantizmus méltó ünnepléséért

Úgy gondolom, már e rövid vázlatos ismertetés is bőséges okot ad arra, hogy a német protestánsok nagyszerű füzetsorozatát a kárpát-medencei magyar protestantizmus is megismerje. Szükséges átgondolnunk ennek kiadását. Tervezett, nem sokára induló sorozatunkban ezt mi meg is tesszük, de ez kevés. Sok millió német protestáns testvéreinknek az EKD tájékoztatása szerint 2017-ig mintegy 20 kiadásban kerül kezükbe a sorozat. 2017-ben pedig, a reformáció elindulásának 500. évfordulójára angol és német nyelvű, könyv formátumú kiadását is tervezik e füzeteknek.

Igen, ilyen nagyszabású kiadást és terjesztést érdemel a reformáció gazdag szellemi, teológiai, nyelvi, nemzettudta formáló, társadalmi, szociális, gazdasági, kulturális öröksége. Akár iskolai füzetekként is, vagy a Reformáció2017 emlékbizottsági honlapra feltöltve, esetleg ökumenikus kiadványként, s el tudom gondolni, presbiteri felhasználású füzetként is szükséges lenne ezeknek az igényes reformációs *miniatur*oknak (akár válogatott vagy összefoglaló jellegű) magyar megjelenítését többmillió kárpát-medencei protestáns magyarságunk javára, okulására. Annak tudatosítására, mekkora szellemi-lelki kincsnek vagyunk az örökösai. Ezzel tartozunk Wittenberg, Genf, Zürich evangélikus, református hithőseinek, 500 éves, máig élő, világméretű hatásuknak. De legalább ennyire tudós, elkötelezett, bátor, hitvalló elődeinknek, lelki bajvívóinknak. És nem utolsó sorban önmagunknak is. Csak így lesz reformációs ünneplésünk igazán tartalmas, értelmes, hasznos - és a jövőre nézve is gyümölcsöző. A „*semper reformari debet*” - az állandó megújulás történelmi parancsához méltó!

GYÜLEKEZETEINK életéből

Református Ifjúsági Zenekar-Szalóc

A zenekar Szalóci roma fiatalokból áll, akik elsősorban Nt. Nyéky Miklós lelképásztor szolgálata nyomán közel kerültek Istenhez és az öt dicsőítő énekekhez. A

zenélés származásukból adódóan - mondhatjuk így - a vérükben van, mégis Isten által lehetőségük nyílt, hogy tehetségük kibontakozzon a közös zenélésben is a sziliceireformátus

egyház hangszerei és a Fiatall reformátusok szövetsége által biztosított hangosítás által. Különböző alkalomkor pedig már lehetőség nyílt arra, hogy képességeikkel Istent dicsőítve szolgáljanak. Állandó jellegű próbáik, imádsággal egybekötve az év közbeni zenei foglalkozásokon voltak. A Szalóci Polgári Társulás 2014. augusztus 31-én Vigtelkén rendezte meg a „Fokhagyma fesztivált” ahol a megnyitó kultúrműsorban mutatkoztak be nagy sikerrel. Erre az alkalomra pedig Vidinszky István mérnök, szalóci presbiter, segítségével készültek fel, melyet szeretettel köszönünk. Adja Isten, hogy a fiatalok Rá mutathassanak szolgálatukkal. Az említett

fesztivál nyitó részében Nt. André János, aki a zenekar fő védnöke, és mondhatjuk úgy menedzsere rövid igével szólt a közönséghez, és áldotta meg az egész rendezvényt.

Borzy Bálint, szalóci gondnok

Templomszentelés és lelkészbeiktatás Abarán

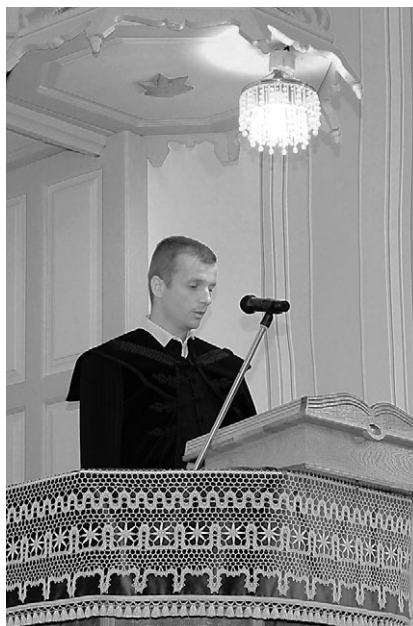
2014. szeptember 21-én kettős hálaadó istentiszteletre került sor Abarán.

Az Úr kegyelméből, ahogy a régi feljegyzésekben is olvashatjuk, most is megmutatkozott gyülekezetünkben a nagy áldozatokkal járó tenni akarás. Alig két évre rá, hogy 2010-ben felszentelésre került az új gyülekezeti ház, a presbitérium úgy döntött, beadja pályázatát templomújításra, hogy megállítsák a belső vizesedést. A beadott pályázatot a Szlovák Kulturális Minisztérium pozitívan bírálta el. Bár a megítélt támogatási összeg alig egyharmadát fedezte a szükséges munkálatoknak, gyülekezetünk presbitériuma a Mindenható kezébe téve az ügyet, mégis a folytatás mellett döntött. A munkálatokhoz hozzájárult Abara község önkormányzata is, valamint nyolc gyülekezet egyházmegyénk területéről. Nem egész másfél év alatt megújult a templom teljes külseje, és nagyobb részt a belseje is, mivel a belső, vizesedő falak újravakolása és átfestése mellett új padokat kellett készíttetni, mert időközben kiderült, a régiek olyan rossz állapotban vannak, hogy nem kerülhetnek vissza helyükre. Ez egy nem várt része volt a felújítási munkálatoknak, ezért ismét külső anyagi forráshoz folyamodtak, s így kaptak támogatást a Bethlen Gábor Alapítványtól (Magyarország). Mindemellett felújításra került a templomkert és a kerítés, valamint új járdák is épültek. A helyi gyülekezet (köztük jó néhány katolikus testvér is) áldozatkészsége pedig abban nyilvánult meg, hogy az anyagi költségek terheinek kétharmadát önerőből biztosította, mely a jövőre nézve ugyancsak ösztönző hatással lehet a közösségre.

A nevezetes napon a meghívott lelkészek a gyülekezeti ház nagytermében találkoztak, majd innen vonultak át a templomhoz. A 84. zsoltár 1. versének eléneklése után **André János** mérnök, a helyi gondnok úr köszöntötte a megjelenteket. **Bilász Boglárka** szavalata után **Ft. Fazekas László** püspök úr nyitószava és áldás-

kérése következett. Ezután ünnepélyesen kinyitotta a templom ajtaját, majd a 100. zsoltár 1. és 3. verseinek eléneklése után a hálaadásra összegyűlt hívek bevonultak a templomba.

Nt. Mártha Géza, helyi esperes úr előfohászával megnyitotta az istentiszteletet, majd elvégezte a lekción és imádság szolgálatát is, melyet **Ft. Fazekas László** püspök úr igehirdetése követett az **1 Kor 6, 19-20** alapján. Az igehirdetés után következett a gondnok úr múltat és jelent átölelő beszámolója a templom történetéről és felújításáról. A hálaadó istentisztelet templomszentelési részét az **Érsekkétyi Református Gyülekezet kórusa** (a beiktatandó lelkipásztor

szülőfalujából) vezette át a lelkészbeiktatási részbe a 26. zsoltár válogatott verseinek eléneklésével.

Az újonnan megválasztott lelkipásztort, **Beňadik Adriánt**, **Nt. Mártha Géza** esperes iktatta be tisztességébe, és „útravalóul” az **1 Kor 13, 1-2**, valamint az **Ez 33,7-9** versei alapján mondott beszédet, majd átadta a templom kulcsát és pecsétjét. **André János** mérnök, a helyi gondnok úr a presbitérium és a gyülekezet nevében köszöntötte a gyülekezet lelkipásztorát, majd átadták az új palástot. Ezt követte **Varga Diána** szavalata és a kórus köszöntése két énekkel.

A beiktatott lelkipásztor székfoglaló igehirdetésében az **1 Kor 13,13-**

at vette alapigéül. Ezzel kezdte lelkészi szolgálatát, ezzel az Igével áldották meg felszenteléskor, s ugyanezt az Igét helyezte szívére most is az Úr. Mint kiemelte, ebben benne foglaltatik minden, mi elengedhetetlen a lelkipásztori szolgálatban, gyülekezeti életben, az ember életében: a szeretet, pontosabban a Jézusi Szeretet. Minden más – tudomány, bölcsesség, ékesen szólás, hegyeket mozgató hit – csak másodlagos mellette. A jézusi szeretet az, amely nem bölcselkedik a bajbajutott felett, hanem cselekszik: lehajol, kinyújtja segítő jobbát, felemel... Ehhez a szeretetben történő közös szolgálathoz kérte az Úr áldását.

A székfoglaló igehirdetés után a megjelent lelkipásztorok egy-egy Igével köszöntötték a beiktatott lelkészt. Jelen volt többek között a gyülekezet volt lelkipásztora, **Nt. id. Hranýó Mihály**, valamint **Ft. Erdélyi Géza** nyugalmazott püspök úr, mint Abara szülőltje, de úgy is, mint egykori teológiai tanár. **Béres Viktor**, szintén Abara szülőltje, egy verssel köszöntötte a beiktatott lelkészt. A megjelent érsekkétyi családtagok, rokonok, falubeliek és Kéty község nevében **Mikus Irén** polgármesterasszony kívánt sok áldást a szolgálatra, majd a köszöntések sorát **Csuri Árpád** helyi polgármester zárta.

A kórus a 134. zsoltár eléneklésével kért áldást a Mindenhatótól, majd a Nemzeti Imádság eléneklése után **Ft. Fazekas László** püspök úr zárta a hálaadó istentiszteletet az ároni áldással.

Az istentisztelet után a meghívott vendégeket a helyi kultúrházban, s a többi vendéget a templom előtti téren várta szeretetvendégség.

Egy újabb mérföldkő az abarai gyülekezet életében. Minden mérföldkőnél a megtett lépésekért hálát lehet és kell adni, mert van miért, mert ismét csak az Úr jósága és kegyelme mutatkozott meg, hogy adott alkalmat, lehetőséget, időt, akaratot, erőt a munkálatokhoz. Ugyanakkor, az elért mérföldkőnél lehet és kell kérni a Gyülekezet Fő Pásztorát, az

Úr Jézus Krisztust, hogy továbbra is vezessen, őrizzen az újabb mérföldkőig, s ott ismét el tudjuk mondani:

„Magasztaljátok az Urat, mert jó; mert örökkévaló az Ő kegyelme.”
(Zsolt 106,1)

Soli Deo Gloria!

Beňadik Klára, Bilász Katalin

Az ő háza mi vagyunk, ha...

(Réz László emlékünnepe Rózsnyón, 2014.szeptember 14.)

A Rózsnyói Református Egyházközség 2014.szeptember 14-én hálával emlékezett meg templomépítő lelkipásztoráról, Nt. Réz Lászlóról, halálának 90. évfordulója alkalmából. Szolgálatra nagyon szerteágazó volt. Rózsnyótól Dobsináig ellátta a vidéket lelki kenyérrel. Rózsnyó mellett 14 szórványt látogatott, missziót végzett. A Gömri Egyházmegye tevékeny szolgálója volt, először aljegyzői, majd főjegyzői tisztséget töltött be. A trianoni bukás után Ft. Pálóczi Czinke István mellett püspök-helyettesi minőségben szolgált a Szlovenszói és Ruszinszói Református Egyházat. Egyházi tisztségei mellett, a Református Egyház és Is-

gyünk, ha a bizalmat és a reménység dicsekedését mindvégig szilárdan megtartjuk. A lelkipásztor kiemelte, hogy minden hajlék drága és ékes, amelyet Isten dicsőségére emeltek. Vajon a 21. század gyülekezetei vonzó és építő hajlékok? Krisztus háza a Rózsnyói és a Homonnai Református Egyházközség?

Az istentiszteletet követően a Rózsnyói Református Egyházközség Alapiskolájának Diákpresbitériuma szolgált bizonyágtételrel. Kristóf Vivien, 9. osztályos tanuló „Kálvinista pap” címmel szavalt egy lélekemelő verset, majd a 7. osztályos tanulók közössége a Kormorán zenekar „Harangok” dalát énekelte el.

5,2) A helyi lelkipásztor átnyújtotta személyesen minden presbiternek a gyülekezet ajándékát: Dr. Huszár Pál útmutatóját a presbiteri tisztségről.

Az istentisztelet után Nt. Réz László élete és rózsnyói szolgálata elevenedett meg előttünk. A gazdag tárlatban megtalálható volt az ő keresztelelési sákramentumának a kiszolgáltatása, amelyre 1867. szeptember 6-án került sor szülővárosában, Sátoraljaújhelyen. A későbbi Tiszáninneri Egyházkerület püspöke, Ft. Fejes István szolgáltatta ki a keresztségi sákramentumát.

A Sárospataki Református Kollégium Levéltárában megtaláltuk lelkipásztorunk érdemjegyeit, neves osztálytársai és oktatói névsorát, valamint két önálló művet: „Vallás és művészet”, valamint „Vezérkönyv az elemi népiskolák I. és II. osztályos tanulóinak”.

A tárlatban ott szerepelnek a Rózsnyói Református Egyházközség templomépítésére vonatkozó dokumentumok: a templomalapkövének letétele, a kiscegyői harangöntés, a krasznahorkaváraljai uradalom támogatása; a Rózsnyótól Dobsináig végzett missziós szolgálata korhű dokumentumok alapján, társadalmi szerepvállalása Rózsnyón, egyházépítő munkái a trianoni szétszabdolás utáni korszakból, szépirodalmi kéziratok, valamint az általa vezetett anyakönyv, amelyben többek között ott szerepel Móricz Zsigmond hírlapszerkesztő és Holics Janka hön szerzett Bandikájának az elhalálása is.

Az úrasztalán az az úrasztali terítő állott, amely 1905-ben készült a templomszentelésre, valamint azokat a máig használatos sákramentumi kelyheket is felvonultattuk, amelyeket Nt. Réz László idejében készítettek az adakozó hívek.

A közös megemlékezés a temetőn folytatódott Nt. Réz László sírjánál,

kola főszerkesztője, Rózsnyó városi tanácsának tagja, a rózsnyói városi múzeum megalapítója volt. Társadalmi közszereplő, lelkész, férj, testvér, barát a bajban.

Ez alkalomra a Rózsnyói Református Gyülekezet meghívta a Homonnai Református Gyülekezetet is, ahol Nt. Réz László 1896-tól 1902-ig töltötte be a lelkipásztori szolgálatot.

Az emlékező istentiszteleten felsendültek Nt. Réz László legkedvesebb zsoltárai: a 84. és 90. zsoltár. Az igehirdetés szolgálatát a helyi lelkész végezte a Zsidókhoz írott levél 3,1-6 alapján: „Krisztus azonban mint Fiú hű a maga házához. Az ő háza mi va-

Ezután a Rózsnyói Református Egyházközség átadta a Homonnai Református Egyházközségnek szánt ajándékát: Nt. Réz László beköszönő prédikációját, amelyet a Sárospataki Református Kollégium Nagykönyvtárában találtunk meg.

Végül a Rózsnyói Református Egyházközség presbitériumának a megerősítése következett. Úgy, ahogy Réz László mellett is állott bátorító és előre tekintő kis sereg, úgy a mai nemzedék közül ott állnak a gyülekezet élén a vének, és tudniuk kell építeni a közösséget Isten Lelke erejével és drága szent Igéjével: „legeltessétek az Isten közöttetek levő nyáját!” (1Pt

ahol az emlékező közösség megvallotta egyetemes hitét az Apostoli Hitvallással, és a 434. dicséret éneklése alatt koszorúzott a Rozsnyói Református Egyházközség, a Homonnai Református Egyházközség, a Rozsnyói Református Egyházközség Alapiskolája, s nem utolsó sorban Rozsnyó Város Önkormányzata. Az alkalom Nemzeti imádságunk elnevelésével zárult, amit szeretetvendégség követett a Rozsnyói Református Egyházközség Alapiskolájának étkezdéjében.

Isten kegyes és alázatos szolgát állított a Homonnai, majd a Rozsnyói Református Egyházközségek elére. A múlt arra kötelez, hogy emlékezzünk, a jelen vigyázásra sarkal, hogy a jövőt Krisztus oldalán tanítványként éljük meg. Nt. Réz László szolgálatának áldott üzenete ma is

az, amit minden lekipásztornak meg kell élni hűséges szolgaként: „Vigyázzatok tehát, mert nem tudjátok, mikor jön meg a ház ura; lehet este vagy éjfélkor, kakasszókor vagy reggel: nehogy,

amikor hirtelen megjön, alva találjon benneteket! Amit pedig nektek mondom, azt mindenkinek mondom: Vigyázzatok!” (Mk 13,35-37)

Buza Zsolt

Lelkészbektatás – Bajánháza

2014. augusztus 31-én áldott ünneplése nyitották meg a bajánháza református templom ajtaját. Az ünnepi istentisztelet 10:30 órakor kezdődött, amelyen az Ungi- és Zempléni Egyházmegye lekipásztorai, espere-

ács 12:32 alapján hirdette a biztatás igéit a gyülekezetnek. A bekztatás szolgálatát Nt. Mártha Géza esperes az Ézsaiás 40:1-2 alapján végezte, majd pedig a bajánháza gyülekezet képviselőjében, Szalay Gábor gond-

iktatott lekipásztor, Kondásné Béres Henrietta a Zsoltárok Könyve 103:2 alapján szolgált székfoglaló igehirdetéssel.

Az igehirdetés szolgálatát követően, a köszöntések sora következett, a résztvevő lekipásztorok egy-egy igével fejezték ki áldáskívánásukat, majd Marek Pejo görög-katolikus lelkész, Genco Ferenc helyi polgármester, a Mátyóc-Vajkóci gyülekezet kérték Isten áldását szolgálatára. Bajcsi Mária presbiter verse után Füzesséry Elemér mátyóc-vajkóci gondnok köszöntötte a lekipásztornót, őt követően pedig Galgóczi Gábor ungmogyorósi gondnok áldó szavai hangzottak el.

A köszöntéseket követően, a bajánháza ifjúság és a leendő konfirmandusok szolgáltak egy rövid verses-énekes műsorral, majd a gyülekezet elénekelte az ároni áldást. A záró ének után a gyülekezet fennállva fogadta Ft. Fazekas László püspök áldását.

Az ünneplés a pálóci kultúrházban folytatódott szeretetvendégséggel.

Mindezért legyen Istené a dicsőség.

Györky Sz.

sei, gyülekezeti tagjai, valamint egyetemes egyházunk püspöke, Ft. Fazekas László és az ungi egyházmegye főgondnoka, André János vettek részt.

Az istentiszteleten előliturgusként Nt. Mártha Géza esperes a Lukács ev. 12:22-32 verseit olvasta, majd pedig Ft. Fazekas László püspök a Luk-

nok és Nyisztor Árpád presbiter átadták a bekztatott Nt. Kondásné Béres Henrietta lekipásztornó részére készített palástot, a gondnok köszöntő szavaival kísérvé.

Kondor Katalin presbiter versmondása után a gyülekezet elénekelte a „Tudom, az Úrnak terve van velem“ kezdetű éneket, majd pedig a be-

Erica Egli-Salm 1930-2014

A KEGYELEM URÁT KÖVETVE

Keresnem kell a szavakat, amikor megfogalmazni szeretném, mit is jelentett Deregnő Református Gyülekezete számára Erica Egli-Salm szolgálata, aki 84 éves korában, 2014. augusztus 12-én adta vissza lelkét Teremtőjének. Ki is volt Erica Egli-Salm? Argau (Svájc) kantonban született, hitét buzgón gyakorló református családban. A tanítóképző elvégzése után kötött házasságot Alfred Eglivel, s a Bern melletti Herrenschwandenbe, majd Kirchlindachba költöztek, immár saját közös otthonukba. Hitük akkor sem erőtlenedett el, amikor nyilvánvaló lett számukra, hogy nem lehet gyerekük. A kegyelem Urát követve, saját gyülekezetük mellett odaadó szolgálatot végeztek több gyülekezetben, ahol azt szükségesnek látták. Az Úr akaratából 1978-ban ismerhettem meg a házaspárt, majd 1988-tól vált rendszeressé a személyes kapcsolat, s ismerkedtek meg a gyülekezettel is. Segítségükkel indult el a Református Újság kiadása. A Református Tanulmányi Központ építése a tőlük kapott támogatással indult, s az első évek rendezvényeinek támogatása is nevükhöz kötődik. Annak ellenére, hogy más magyar kötődésük nem volt, nagy érdeklődéssel

járták e sorok írójával a Kárpát-medence magyar lakta területeit, s váltak a magyarság szószólóivá különböző fórumokon. A Kálvin év alkalmából megjelentetett „Jézushoz jöjjetek” c. gyermek-imakönyv anyagi támogatását is vállalta az 1999-ben megözvegyült nőtestvérünk. Legyen áldott az Úr a szolgáló életekért!

Csoma L.

Erica és Alfred Egli-Salm a Deregnőn, hálaadó istentiszteleten

Felvidékért imádkozunk - Kárpát-medencei imanapi előkészítő konferencia

Deregnőn tartották kilencedik imanapi előkészítő konferenciájukat a Kárpát-medencei református nőszövetségek vezetőségei szeptember 25. és 28. között a Református Tanulmányi Központban. Az ez évi tematikát a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház nőszövetsége készítette elő, így a Felvidékért imádkoznak majd a Kárpát-medence magyarjai december első péntekén.

Templomárok

A bodroghözi Deregnő az északi magyar

nyelvhatáron fekszik – a valamikori mezőváros földesurai a református Lónyayak voltak. A település központjában ma is áll a kastély és a családi mauzóleum, valamint az impozáns református templom, amelynek puha mészko padlójába középpontba árkot vájtak a református férfiak büszke, csizmás, sarkantyús lépte. A valamikori dicső múlt már oda: 1352 lakosból 627 roma, 299 magyar és 284 szlovák volt a 2011-es népszámláláskor. Az első bécsi döntés alapján 1938 és 1944 között

Magyarországhoz került, ekkor Ung vármegyébe tagolták. A településen működő Református Tanulmányi Központ adott helyet az imanapi előkészítő konferenciának és közel húsz résztvevőjének Magyarországról, Királyhágómellékről és Erdélyből. A közösség lelkésze, *Csoma László* harmincnégy éve szolgál a településen.

Sokszíniú Felvidék

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház, akárcsak Királyhágómellék, a trianoni döntés miatt kényszerült megszületni. Eleinte két egyházkerülettel, egy Dunamelléki és egy Tiszántúli Egyházkerülettel működött. A mintegy ötszáz kilométer hosszan elterülő, vékony területen különböző kegyességű vidékek lakói élnek egy egyházszerzetben, két szlovák egyházmegyével. Nyugaton nagyobb, városi gyülekezetek végzik szolgálatukat, míg keleten igazi népegyházi élet van az ukrán határ közelében, a középső területen, Gömörben pedig református kisnemesek óvták az egyházi életet, sokszor talán túlzottan vagy nem megfelelő eszközökkel. Nyugatot erősen érintette az ellenreformáció, szigetgyülekezetek jöttek létre, ahol kis közösségek élték partizánszerű lelki életüket. **1921-től** Losoncig ért Dunamente, onnan az

ukrán határig Tiszáninnenről beszélünk. 1920-ban, mintha nem is éltek volna trianoni traumát, 240 iskola működött, iratmisszió és konferenciák fogták össze a közösséget. Ehhez képest döbbenetes, hogy ma összesen hét iskolája maradt kétszáznegyven gyülekezetnek. Mondják, az ország Kassánál véget ér: nagy a munkanélküliség, legtöbben ingáznak, van, aki 12 órás műszakokban jár az ország keleti végéből a nyugatiba. A lelkészek fizetését a rendszerváltozás óta az állam biztosítja – ennek előnyeivel és hátrányaival folyamatosan számolnak az egyházkerületben.

A zacskó föld története

A felvidéki református közösségnek óriási érvágást jelentettek az 1945. április 5-én kiadott Beneš-dekrétumok, amelyek kimondták a magyar és a német lakosság kollektív bűnösségét, megfosztva őket állampolgári jogaitól, és több százezer embert a lakosságcsere elvén Magyarországra telepítettek a szintén kitelepített svábok vagy a háború utáni gazdasági nehézségek után Szlovákiába mozduló szlovák értelmi-

megszólaló azt mondta: öreg édesanyja egyszer hazalátogatott a felvidéki Perénybe, és egy zacskó földet hozott magával. Fia könnyes szemmel emlékezett anyja testamentumára: „Ezt tegyétek a szememre, ha meghalok, otthoni föld takarjon.”

Amit elfelejtettünk

Az előkészítő konferencián az áhítatok, előadások és tanulmányi kirándulás mellett is ez volt fontos: megismerni egymást. Csoma László deregnyői lelképásztor hangsúlyozta: nem azt veszítettük el, amit elcsatoltak, hanem azt, amiről elfeledkeztünk. – Mi magunk mondtunk le egymásról, tudatlanságból. Ha keressük gyökereinket, rájövünk: a bennünket összekötő történelmet senki nem veheti el tőlünk.

Ezt a közös történelmi gyökeret találták meg a konferenciázók pénteken Kassán és a Bodrogközben kirándulva, megismerkedve az aradi 13 gyóntatópapjának sírját rejtő imregi hegyoldallal, II. Rákóczi Ferenc elloptott, majd megkerült szobrával szülőháza, a borsi kúria előtt, a fejedelem márvány szarkófájával a kassai dóm alagsorában, a ro-

kanélküliségnek és az elvándorlásnak is köszönhetően fogatkoznak a református közösségek: ahol lassabban fogynak, annak gyakran az az oka, hogy a cigány népesség növekszik. Velük szemben nem falakat, hanem közösségeket kell építeni – mondta Csoma László, és elmesélte Zsanett történetét. A cigány kislány a Hiszekegyből tanult meg olvasni, és hiába házasodott be egy igen gazdag zenész cigány családba, a gyerekeit **hazahozta** Deregnyőre kereszteltetni – ennyit jelentett neki, hogy noha írástudatlan volt, szerepelhetett a templomi műsorban, elmondhatta ott az apostoli hitvallást. Ugyanígy volt az a cigányasszony, aki úrvacsoravétel előtt félve kérdezte a többieket, álljon-e a sor végére. Nem kellett odaállnia sem akkor, sem később – így ő sem kullog a háttérbe, akkor sem, ha tenni kell a közösségért.

Informálnunk kell egymást

– Az Istenről szóló beszéd több mint információ – emelte ki áhítatában Géresi Róbert püspökhelyettes a Prédikátor könyvének utolsó fejezete alapján tartott áhítatában a szombati konferencianapon. Hozzátette: szilárd alap kell ahhoz, hogy ki tudjuk választani a fontosakat a ránk zúduló információáradatból, ez az alap pedig maga Krisztus. A fejezet költői képekkel írja le az elmúlás valóságát: csodás lehetőség és felelősség ennek tényére úgy tekinteni, hogy tudhatjuk, Isten Jézus Krisztusban magára vette az ítéletet, amelyet elmúlásunkkor kapnánk, így békével tekinthetünk előre, és végezhetjük munkánkat: az emberek informálását arról, hogy Isten az örökkévalóság-ra hív mindnyájunkat.

A keresztyének feladata az informálás: de nemcsak idegeneké, hanem a családtagoké is, megtanítani a történelmet az utánunk jövőknek. – Református magyarságunk alaptétele: mit tanítasz meg a fiadnak? Tanítjuk, hogy a történelemnek van Ura? Hogy ő meg tudja tartani az övét? Isten mindezt megmutatja, ne akarjunk mást tanítani! – hangsúlyozta előadásában Csoma László. Nem tanított mást Árva Bethlen Kata életrajza sem, amelyet *Fodorné Nagy Sarolta* mondott el a konferencia mintegy hatvan résztvevőjének.

Az összefogás gyógyít

A konferencia vendég-igehirdetésekkel zárult. *P. Tóthné Szakács Zita*, a magyarországi nőszövetség elnöke Bésen a béna meggyógyításának története alapján az ösz-

ség helyére. Ez utóbbi, a kitelepítés százerek életét keserítette meg: kettészakadt családok, vezető nélkül maradt közösségek maradtak utána, valamint jelentős demográfiai változások álltak be. Nemcsak a magyarok, a szlovákok is megszenvedték a cserét: erről tanúskodtak találkozóik is a kitelepítések évfordulóján. A reformátusokat eleve szlovákellenesnek, nacionalistának tartották, így ők előnyt élveztek a kitelepítésnél. Arról, mit jelentett mindez azoknak, akiket szülőföldjük elhagyására kényszerítettek, egy dokumentumfilm is készült *Egy tollvadás egy nép sorsa* címmel, ahol az egyik

mán kor és a gótika jegyeit is magán hordó kisbári templommal, valamint a vajáni **magyar református alapiskolával**, amelynek tanulói műsort is adtak a közösségnek a szombati napra szervezett országos nőszövetségi konferencián, ahová a felvidéki aszszonyokat is várták. Az iskola előtt cigányemberek és asszonyok várták gyerekeiket, az egyikük megkérdezte: „Magyarországról vannak? Hallatszák a beszédjüket.”

Közösséget építeni

Hallatszák és látszik is a különbség, különösen Kelet-Szlovákiában. Keleten a mun-

szefogás fontosságát hangsúlyozta. – Mi, magyarok gyakran széthúzzunk, de mi nemcsak magyarok, hanem keresztyének is vagyunk. Látják rajtunk a szeretetet, az összefogást? Az imnap szervezésekor azt láttuk, belebénul egyházunk abba, ha megtagadjuk egymást, és odavittük egymás bénító bűneit Krisztus elé, hogy könyörüljön rajtunk. Ha azért imádkozunk, ami Isten terve, azon min-

denképpen rajta lesz az ő áldása.

Bagdán Zsuzsanna

A legerősebb fegyver

Éppen tíz éve annak, hogy a 2004. december 5-i népszavazáson a magyarországiak nemmel szavaztak a határon túli magyarok kettős állampolgárságának lehetőségére. Ez a döntés cselekvésre készítette

a Kárpát-medencei nőszövetségeket, akik már 2003-tól fogva rendszeresen találkoztak Deregyőben, hogy ismerkedjenek egymással, közös feladatokat tűzzenek ki és valósítanak meg. A feladat ekkor adta magát: fel kellett venni a harcot az információhiány ellen a legerősebb fegyverrel, az egymásért elmondott imával. Mindez úgy jöhetett létre, hogy az asszonyok évről évre látogatták egymást: 2006-ban Dunántúl, 2007-ben Erdély, 2008-ban Tiszáninnen, 2009-ben Horvátország, 2010-ben Tiszántúl, 2011-ben Kárpátalja, 2012-ben Királyhágómellék, 2013-ban Dunamellék mondta el a közösségben történetét, hagyományait, örömét, bánatát, és készített elő imanapi anyagot. Az idei anyagot a Szlovákiai Református Keresztény Nők Egyesülete készítette elő. Az imanapi anyag elérhető lesz a www.reformatus.hu-n.

megjelent a Reformátusok Lapja okt. 4. számában

Harag, gyűlölet és megbocsátás

A bibliát nem olvasók és tanításait csak hiányosan ismerők könnyelműen azt gondolják, hogy Istennek - „Ne ölj!” - parancsát csak a gyilkosság elkövetői hágják át. Jézus Krisztus azonban az ilyen téves vélekedésre világít rá, amikor így szól: „Meggondattott a régieknek: „Ne ölj, én pedig azt mondom néktek, aki haragszik az ő atyjafiára, méltó az ítéletre.” (Máté 5:21,22) János apostol határozottan kijelenti: „Aki gyűlöli az ő atyjafiát, mind embergyilkos az, és tudjátok, hogy egy embergyilkosnak sincs örökélete.” (1. János 3:15) Augustinus is azt mondja: „A törvényt, ha helyesen fogjuk fel, nem a külső cselekedetek teszik.” Isten ítélete szerint a gyűlölet és harag is gyilkosság.

A tudomány is megállapította, hogy az ember lelkiállapota erős hatással van a test biológiai folyamataira. Van olyan betegség is, amit lelki hatások idéznek elő. „Gattes professzor pszichológiai laboratóriumában kísérleteket végzett. Kimutatta kémiai úton azokat a különböző vegyületeket, amiket az ember szervezetében lelki hatások kitermelnek. Cseppfolyós levegő elpárologtatása után 271 fokra hűtött kémcsöveket, és különböző egyéneket lehellettett a kémcsövekbe. Néhány perc múlva a normális lelkiállapotban lévő ember kilégzésének párája színtelen folyékony cseppek alakjában csapódott le a lehűtött üvegcső falára. Ha azonban a kísérleti alany

erős haragot érzett szívében, a lecsapódott folyadék barna színű lett. De nemcsak a színe, hanem kémiai összetétele is más lett. Amikor tengeri malacokat oltott be az ilyen cseppekkel, megdöbbenő tapasztalatokra tett szert. A beoltott állat eleinte ingerlékeny, majd szörnyű mérges, és dührohamában fogaival nekiesett a ketrec vaspálcáinak. Annak az embernek lehetőségül kiválasztott mérge, akiben erős gyűlölet tombolt, a kísérleti állatot nyomban megölte. Az a mérge, amit az ember ilyen állapotban termel, egyike a legerősebb mérgeknek. Kísérletében azt is kimutatta, hogy a jó lelkiállapotban levő ember a szervezete rendkívül hasznos kémiai összetételeket állít elő.” (Részlet egy ismeretterjesztő írásból.)

Igazságos tehát Isten ítélete, ha gyűlöletes méreggel telt szívvel kizár az örökélet boldogságából. Ha rádöbbenünk arra, hogy méltók vagyunk az ítéletre, mivel bennünk is ott lakozik a gyűlölet, gyilkos mérge és rémülten felkiáltunk: „Óh, én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem a halálnak testéből?” (Róm 8:24) Forduljunk Istenhez, mert „Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz, hogy megtisztítson minden hamisságtól.” (1. Ján 1:9) „Jézus Krisztusnak, az ő Fiának vére megtisztít minden bűntől.” (1 Ján 1:7) Ezáltal békességet szerz, és teremt Istennel, és rettegő szívünkbe olyan békességet ad, „mely minden ér-

telmet felülhalad.” (Fil 4:7) Ilyen, megtisztított lelkülettel aztán kell, hogy mi is megbocsássunk embertársainknak. Megváltónk erre minket nemcsak tanított, példát is adott. A keresztfán gyötörődve legnagyobb szenvedései közben azoknak, akik leköpködték, arcul verték, ütlegelték és megcsúfolták és érettük így imádkozott: „Atyám! Bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.” (Luk 23,34)

A megbékélést elutasítóknak nincs lelki békességük. „Olyanok, mint egy háborgó tenger, amely nem nyugtatik és amelynek vize iszapot és sárt hány ki.” (Ézs 57:20) A megbocsátást keresők, megbékélést munkálók ellenben gyönyörködnek nagy békességben. Gyűlölködés és bosszúvágy helyett mennyivel jobb úgy élni, ahogy Arany János mondta egyik versében önmagáról: „Azzal, aki bekent sárral, nem pöröltem. Félre álltam, s letöröltem.” És mennyivel nyugalmasabb lehetne ez a szüntelenül háborgó világban az élet, ha minél többen a megbékélésre törekednénk... A Krisztus szerinti megbékélés nemcsak a kisebb sérelmek, hanem a súlyos, nagy fájdalmaknak a megbocsátását is jelenti, bármilyen nehéz megromlott bűnös természetünknek... Krisztus követői azonban a tőle nyert lelkület erejével képesek voltak minden rájuk mért fájdalmat megbocsátani... Az őskeresztyének korától napjainkig számtalan hívő ember élete

bizonyítja ezt. Számunkra példaképpül álljon előttünk az egyik reformátorunk élete.

„Szegedi Kis István (1505-1572) külföldi tanulmányai után hazatérve hirdette az evangéliumot sorozatos üldöztetésekben. Az első nagy csapást a reformáció ádáz ellensége, a csanádi püspök mérte rá. Ráküldte a vidék katonai parancsnokát, aki patkós csizmájával megtaposta. Fegyverrel elvette vagyont érő könyvtárát, és egy szál ruhában kiűzte a városból. Egy ideig tartó száműzetése után Békésen talált otthont. Itt rablókatonák törtek rá, újból mindenét elraboltak, ő is nehezen szabadult, és menekült meg kezeik közül.

Ezután Kálmáncsára költözik. Egész Baranya püspökévé választják, ekkor éri a legnagyobb csapás. Hazug váddal egy ember feljelenti a töröknek. Nagypénteken a kaposvári vajda rátör katonáival a Kálmáncsai templomra. A menekülni nem tudó öregekkel Szegedre is elhajtotta a pécsi béghez, Mohamedhez, aki azonnal kémkedéssel vádolta, és börtönbe vetette. A bég Peruiz nevű vajdája olykor lakására magával vitte. Székhez kötözve korbáccsal addig verte, amíg el nem ájult.

Mikor a béget Szolnokra helyezték Szegedre bilincsbe verve magával vitte. Váltóságát akart kapni érte. Rabláncra hordoztatja, azért, hogy híre terjedjen nyomorúságának. Rablánc csörög rajta, de az őt néző hallgatóknak így is prédikál. Magáról úgy beszél, hogy azért hordozza büntetését, mert Isten ellen vétkezett, és szabadulásért könyörög Krisztus nevében. Így szokott Isten cselekedni azokkal, akiket szeret, megveri, hogy senki magában ne merészkedjen bízni. Alázattal, sebzett testtel, de töretlen hittel csak az tud beszélni, aki nemcsak hirdeti, de éli is az Evangéliumot. Hallgatói fészkelődnek, ráébrednek

arra, hogy ők is bűnösök és rabok is, a bűnnek rabjai és szabadulni szeretnének.

Szabadítsuk meg! – sír fel egy gazdag kereskedő fiatal felesége. De hazatérve még nem tudja urát rávenni, hogy a nagyhatalmú török ügyébe avatkozzon.

Elkezdődik a Szegedi szabadon bocsátásáért követelt váltságdíj összegyűjtése. De a török bég mindig magasabbra emeli a váltságdíjat. Közben Mező Ferencné belehalt a szülésbe. Tudta végzetét, és mindenről végrendelkezett. Suttogva kéri szeretett urát, - iparkodjék kieszközölni a szolnoki pap szabadságát... Azóta, hogy láttam láncokban szenvedni, a lelke folyton kínoztatik. Kedves lesz Isten előtt, ha sokak kivánságát megteszi. A gazdag kereskedő kemény arcán ömlenek a könnyei. – Megteszem Ilona teérte, - fogadja. A szolnoki rabot hazahozom. És készséggel teljesíti a töröknek minden követelését. A váltságdíj hiányzó részét is kipótolja.

Másfél évi raboskodás után szabadult ki Szegedi. Ráckevén olyan nyugalomban él, amilyenben még nem volt része. Tudományos munkásságba kezd, négy könyvet ír meg latinul. Az egyik olyan népszerű lett egész Európában, hogy rövid idő alatt öt kiadást ért meg. Magyar nyelven öt szép gyűlekezeti éneket szerzett. Két „siralmas éneket” is alkotott. Mindkettőben az anyaszentegyház és a magyar nép bűnvallással panaszkodik: „Vess véget immár Uram büntetéseinknek. Fordítsd szemeidet reánk kegyességben.”

-Csendes, békés munkálkodásában látogatja meg Szegedre Peruiz vajda, aki olyan kegyetlenül korbácsolta. Annyi idő után szemben állnak egymással. Szegedi ajkáról egy vádló, panasz szó sem hangzik el. A vajda csendes, kérő szóval hajol hozzá. – Bocsáss meg mindazokért, amiket

leginkább csak mi ketten tudunk. – Szegedi emlékében felvillan a keserves múlt: Amikor gúzsba kötött kézzel székhez kötözve ájulásig verte, hogyan foszlott szét az inge, hogy mosták fel kiomlott vérét az asszonyok. Csak ők ketten tudnak róla, hányszor történt ez meg. Elúzi a kínos emléket. Kezét nyújtja a töröknek, kész megbocsátani. Búcsúzóul gazdag, a töröknek akkor is igen kedves ajándékot ad a vajdának egy gránátalma formájú arany sisak díszet. Peruiz ismerte Szegedi krisztusi lelkiületét és életét, hallotta fogsága alatti igehirdetéseit. Az ige megérintette kemény szívét. Azért jött el ide, hogy Szegedi bocsánatát elnyerve lelke megnyugodjon. – Szegedi halála után árván maradt fiát, Istvánt a bázeli egyetemen a saját költségén taníttatta. Peruizban ilyen gazdag gyümölcsöt termelt az ige szíveket átforgató csodálatos ereje.”

(Vázlatos részletek Bottyán János Hitünk hősei című könyvéből.)

A haraggal, gyűlölet mérgévé telt szívű ember csak viszálykodást terjeszt környezetében. Felhasználásával a Sátán szakadást tud végezni még keresztyén gyülekezetekben is. Gyűlölettel népeket, nemzeteket képes egymásra uszítani, háborút zúdítani a világra. A Krisztus által Istentől békességet nyert, megtisztított szívű ember békességet, szeretetet munkáló életével haragvó, gyűlölködő embereket is kibékít egymással. És boldog, mert „Boldogok a békességre igyekezők, mert ők Isten fiainak mondatnak.” (Máté 5:9) Fogadjuk el ezért az apostol tanácsát: „Viseljétek el egymást és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panasa van valaki ellen, ahogyan az Úr is megbocsátott néktek, úgy tegyetek ti is. (Kol 3:13)

Erdélyi Zoltán

Útravaló

Fábián Tibor református lelképásztor, újságíró

„Istennek kell inkább engedni, hogyne az embereknek”. (Ap-Csel 5,29)

Pünkösöd után Jeruzsálemben gyülekezet épül. Szegletköve a feltámadott Krisztus. Az Isten Lelkének jelenlétében megerősödött, bátran szolgáló apostolokat látunk. Nem valami ellenzékbe vonuló, földalatti egyházat tehát, hanem a nyilvánosságot felvállaló, sőt azzal élő eklézsiát.

Hangzik a megmentés evangéliuma, és a Lélek jelenléte messzív hangzóvá, érthetővé és a szív táplálékává teszi azt. Akik egykor tizenketten voltak, majd hetvenen, a Lélek áradása nyomán lesznek háromezren, és naponként egyre többen.

A Krisztus-szó győzelme nyomán irigység tölti be a főpapot és társaságát. Lukács, nagyon szemléletesen nem csupán irigységről, de fogaik csikorgatásáról is szól. Mindez azt jelzi: a nagytiszteletű társa-

ság érzi tehetetlenségét. Érzí, hogy hiába a kapcsolati tőke és a hatalom, mert a Lélekkel szemben képtelenek bármire is.

Ma is sokan, sokféleképpen fellépnek az Isten műve, munkája ellenében. Manapság a Sátán a rágalmozás eszközén keresztül pusztítja Isten művét, mondja Ferenc pápa, a kertelés nélkül, egyenesen, evangéliumi szellemben fogalmazó római katolikus egyházfő. Evangéliumi tisztasága és egyszerűsége előtt, mi reformátusok is tiszteleghetünk.

Hogy van mindez az én életemben? Gátolom vagy támogatom az Isten munkáját? Kit képviselek és kinek engedek? Melyik hatalmi szó fontosabb? Isten vagy az emberi hatalmasság szava? Feléje fordulva, vele szembenállva, szívem csendességében nekem kell megfogalmaznom a bűnbánat válaszait.

Könyörgés: Mindenható Isten, add egyháznak és szolgálóknak annak felismerését, hogy ne feledjük tudakolni és megcselekedni a Te akarodat. Ámen.

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Gáza és Azázel

Közismert héber mondás: „Lech Le Asasel”, ami magyarul azt jelenti: Takarodj Azázelhez. Más szóval, „Tűnj el, és menj Azázelhez”. *Azázel* egy titokzatos szó, amely csak négyszer fordul elő a Bibliában, és magába foglalja a Gáza megnevezést is.

„Azután fogja a két kecskebakot, állítsa azokat az Úr elé a kijelentés sátrának a bejáratánál, és vessen sorsot Áron a két bakra, az egyiket sorsolja ki az Úrnak, a másikat Azázelnek. Vezesse oda Áron azt a bakot, amely a sorsvetésben az Úrnak jutott, és készítse el azt vétekáldozatul. Azt a bakot pedig, amely a sorsvetésben Azázelnek jutott, állítsák élve az Úr elé, hogy engesztelést végezzen vele, és elküldje Azázelnek a pusztába.” (3.Mózes 16)

Egy kecskebak az Úrnak vétekáldozatként, és egy másik Azázelnek. Erre rakta a főpap Izrael népének minden bűnét, majd pusztulásba küldték. Ezen a helyen nem kapunk magyarázatot arra, hogy ki, vagy mi Azázel. Annyit tudhatunk, hogy szimbolikusán a kecskebakra vetett bűnöket az a bűn okozójához, a Gonoszhoz viszi. Sokat találgatták a név jelentését. Egyesek egy helynek vélik a pusztában, mások csak a kecskebak nevének tartják. Maga a szó több értelmezési lehetőséget rejt.

Először is, az „azel” arám szó azt jelenti: menni. Ha ezt összekapcsoljuk a kecskebakot jelentő – „as” szóval, akkor a héber értelmezés szerint így hangzik: A kecskebak, amelyik eltűnik.

A következő értelmezés Azázel-t, mint természetfeletti lényt írja le, amelyik Isten és a választott nép ellen cselekszik. A Septuaginta görög-re így fordítja: *megakadályozza a bajt*.

De az Azázel szóban benne van az Aza szó, amely a héberben Gázát is jelenti. A nem kanonizált Énók könyvében (Énók Kain fia volt) többet olvashatunk Azázelről. „Azázel tanította meg az embereket a kard, a fegyverek, a sisak és a mellpáncél készítésére. Megmutatta hogyan kell fémet olvasztani, karkötőket és ékszereket készíteni, tőle tanulták a szepítőszerek, festékek és drágakövek használatát. Így terjedt el az istentelenség, engedetlenség, tévelygés minden irányban. Látható

lett, mit tett Azázel, hogyan tanította az embereket az igazságtalanságra, titkos ismeretekre. Büntetésként Rafael angyal megkötözte kezét és lábát, kivitte a sötétségbe, és a sivatagi Dudaelben egy lyukba dobta. Éles és hegyes sziklával fedte be, és így sötétség alá vettetett.

Lehet, hogy Azázel eredetileg egy sivatagi démon volt. Erre enged következtetni a kecskebak sivatagba történő kiűzése jóvátételként az emberek bűnéért. Így azonosult a történelem folyamán „Azá” Izrael déli határánál fekvő Gázával. E területről már a filiszteusok idején is rendszeresen támadták Isten népét. A Biblia leírja, hogy miként csábította el Sámson egy parázna nő Gázában. „Éjjelkor aztán fölkel, megragadta a városkapu ajtaját a két ajtófélfával együtt, és kiszakította zárustul, majd a vállára vette, és fölvitte a hegytetőre, Hebronnal szemben.” (Bírák 16)

Ámós próféta figyelmezteti Izrael szomszédait: „Így szól az Úr: Három, sőt négy vétke miatt nem bocsátok meg Gázának, mert a foglyokat mind elhurcolták, és kiszolgáltatták Edómnak. Ezért tüzet bocsátok Gáza várfalára, és az megemészti palotáit.” Ámós 1,6-7

A történelem folyamán Gáza mindig veszélyt jelentett Isten választott népe számára. Juda Hasmoneus királya, Alexander Janneus (Kr.e 73) királysága békéjének megőrzése érdekében elpusztítja Gáza lakóit.

A 17. században Gázában létezett egy zsidó gyülekezet, amelyik varázslással és ezotériával foglalkozott. 1660-ban Gázában élt az ismert vallásfilozófus Gázai Natan. Magát prófétának és ezoterikusnak vallotta és Schabtbai Zwi-nek, a hamis messiásnak követője volt. Arra buzdította a zsidó gyülekezeteket, hogy ismerjék el Izrael messiásának. Ez az igyekezete kudarcot vallott. Amint a történelem folyamán annyiszor, úgy az 1948-as államalapítás óta Gáza fenyegetés Izrael népe számára az ígért földjén. Ezt a hagyományt folytatva mondta a Hamasz szóvivője Sami Abu Zuri a gázai harcok idején: „Mi a pokol kapujárt nyitjuk meg Izrael számára Gázában.”

*Dr. Avschalom Kapach, Israel Heute
Ford. Csoma László*

Kézműves foglalkozás a spliti Új Magyar Kulturális Központban

Elkezdődött a turista-szezon a Dalmát tengerparton is, beindult a nyári munkálkodás. Így 2014. júniusában az ÚMKK kézműves csoportja kreatív foglalkozásba kezdett. Polozsányi Szilvia, szintén az ÚMKK tagja felkérte a kézműves csoportot, hogy asztali díszeket készítsenek a Gradacn és a Pelješac félszigeten lévő hotelek éttermi-, valamint kávézó asztalaira. A csoport mintegy 300 db levendulás vázát készített el.

Az Adriatic Islands Group cégcsoportnak, mely magyar befektetők tulajdonában van, hat szállodája és két kishajó kikötője van Horvátországban: Primošten - Hotel Zora, Jelsa - Fontana Resort és Hotel Hvar, Gradac - Hotel Labineca és Hotel Laguna, Pelješac félsziget, Trpanj - Hotel Faraon (Bővebb info a hotelekről: www.adriatic.com).

„A párom, Vlado Pejković, aki mindhárom szálloda igazgatója, kért meg, hogy amint az ÚMKK kézműves csoportja vállalja a feladatot, örömeire szolgálja, ha a mi kezünk munkája díszítené az éttermek és kávézók asztalait. A levendulás vázákat a Gradacnban lévő Hotel Labineca, Hotel Laguna, valamint a Pelješac félszigeten Trpanjban lévő Hotel Faraon részére készítették.” - mondta el Polozsányi Szilvia.

A kézműves részleg vezetője, Pincolić Anikó buzgón fogadta a felkérést és természetesen a központ pár tagjával neki is láttak a feladatnak.

„A levendulás vázák készítése beletelt pár napba, de az idő baráti beszélgetésekkel, történetek mesélésével, énekléssel, kellemes hangulatban, dolgoosan telt. Igazán jól eső érzés, ha segíteni tudunk, s büszkén állunk majd meg egy-egy asz-

tal mellett, tudván, hogy benne van a kezünk a dologban. Ezúton is köszönjük a felkérést.” - nyilatkozta Pincolić Anikó.

Režic Annamária

Viselkedési tanácsok fiataljainknak

Bemutkozás

- Idegenekből álló társaságban nem maradhatunk ismeretlenek, sem a velünk levők, tehát mindannyiunknak be kell mutatkoznunk.

Ha magunkat mutatjuk be

- A kezünk ne legyen a zsebünkben.
- Nézzünk szembe azzal, akinek bemutatkozunk.
- Megmondjuk a teljes nevünket (becézés nélkül)
- A bemutatkozási rangsor ugyanaz, mint a köszönési sor: idősebb hölgy, idősebb úr, fiatal hölgy, az összes többi lány, majd fiúk.

Ha mást, például a barátunkat mutatjuk be

Idősebbeknek: Tessék megengedni, hogy bemutassam barátomat...

Fiatalabbaknál: Ő a barátom...

Általános szabályok

- Bizonyos témákról közösségben ne beszéljünk! Ilyenek például a szüleink pénzügyei, esetleges adóságai, valamint valamely politikai párthoz való tartozásunk.

- Ne részletezd egészségügyi problémáidat beszélgetés ürügyén. Azok neked fontosak, esetleg a családnak, de ne szokd meg, hogy másokat traktálsz vele. Nem ízléses dolog, nem tartozik idegenre.

- Miközben valakivel beszélgetsz, nem illő fél szemmel a tévén a focimérkőzést nézni. Akkor se tedd, ha telefonálsz, óhatatlanul érződik a szövegedbe, a hangsúlyodon, hogy nem figyelsz teljesen oda.

- Társaságban ne legyen bekapcsolva a televízió, a rádió, a zene, csak ha mindenki kívánja.

- Ügyelj arra, hogy akármilyen dühös is vagy valamiért, ne bojritsd arra a mérgedet, aki először az utadba kerül. Hiszen ő semmiről nem tehet, ezt te is érzed. Ott kezdődik az érettség, amikor az ember lenyeli mérgét, félreteszi. Ne válaszolj ingerülten békés kérdésre.

- Ha bárkivel is vitatkozol, akkor sem illő ezzel a fölényes közhellyel lezárni a diskurzust, hogy „Túl van a dolog tárgyalva!”

- Meg kell tanulnunk bocsánatot kérni, mert csak ezzel tudjuk helyrehozni a dolgokat. Bocsánatot kérni ugyan kényelmetlen dolog, de sokkal rosszabb, ha úgy teszünk, mintha semmi sem történt volna. Kerüljük a pletykát, csak baj van belőle. Ne mondjuk vissza mit hallottunk róla.

- Más szavába vágni sem otthon, sem baráti társaságban nem illik!

- Ne használjuk a közhelyeket: „Ez így van, ezt kell szeretni!”

Vagy: „Ez egy dolog...”

- Beszélgetéseink során felsorolásnál a saját nevünk legyen az utolsó. Például: Ki volt tegnap színházban? A mamám, a barátnőm, és én.

- Hallgatnunk kell, ha sajnálatosan valahová éppen veszekezés közben érkezünk. Nem tudhatjuk az előzményeket.

- A beszélgetéskultúrához tartozik az is, hogy időnként mondjunk kedveset és szépet másoknak. Például a velünk járó lány/fiú frizuráját, ruháját, édesanyánk főztjét. Nekünk semmibe sem kerül, másoknak meg biztos örömet szerzünk a dicsérettel. Mi is nagyon örülünk, ha minket dicsérnek meg valamiért. Fontos! A dicséretnél a válasz minden esetben az hogy: Köszönöm!

- A környezetben ha valaki eredményt ér el, akkor gratulálsz neki. Tudj örülni a másik sikerének, és add is azt a tudtára! Ha megszokod, akkor nehezebben irigykedsz majd, és előbb-utóbb vissza is kapod ezeket a szépségzestusokat, amelyek neked is nagyon jól esnek majd!

- Ha bárkit le akarunk fényképezni, illő előre bejelenteni és engedélyt kérni.

Telefonálunk

- Iskolában, templomban, moziban, színházban, kórházban stb. ki lehet kapcsolni, vagy el lehet némítani a telefont. Alapvető szabály: csak ott és úgy beszéljünk, ahol nem zavarunk másokat!

- Ha olyan helyen hívnak, ahol nem tudunk beszélni, nyugodtan mondjuk meg, hogy most nem alkalmas, visszahívjuk, vagy hívjanak később.

- Ha a barátod felhív, akkor nem illik rázúdítani gyorsan a te felgyülemlett mondanivalódat az ő pénzéért! Nyilván valamiért hívtott, azt hallgasd meg, tárgyaljátok meg az általa diktált tempóban. A telefonálni valódat majd legközelebb a saját költségre közöld vele.

- Ne forduljon elő, hogy dühösen lecsapjuk a telefont! Ha rossz, kellemetlen hírt hallunk, tanulj meg méltósággal, röviden lezárni egy témát, majd ezt követően gyorsan elköszönni a telefonban. Aztán magadban dühönghetsz.

- Aki a beszélgetést kezdeményezi, az fejezze be a telefonálást. Ha nem érsz rá, pár udvarias szóval megmondhatod, hogy ne haragudjon, de ne mond hogy fejezzük be, magyarázat nélkül. Tedd lehetővé a kulturált telefonálást a csend megteremtésével.

- Ha nem családtagról van szó, akkor hétköznap reggel 9 előtt és este 9 után nem illik telefonálni. Szombat-vasárnap meg csak 10-13, és 17-19 óra között illik. Ha nem sikerült elérni, akit hívtunk, akkor idősebbtől nem illik visszahívást kérni, ugyanígy fiúnak a lánytól.

KERESSÜK MEG A BIBLIÁBAN!

Lapunk szerkesztősége elnézést kér özv. Végvári Zoltánnétól, aki gépelési hiba folytán kimaradt a megfektők sorából. Köszönjük a megértést.

Csoma László

A becsület

Kedves Olvasóink! Ez a mostani rövid néhány sor egy kicsit rendhagyó lesz, mert nem egy bibliai történet, vagy egy bibliai igen áll e gondolatok középpontjában. Bár az Isten dolgaitól, a helyes keresztyén – krisztusi – élettől most sem fogunk elvonatkoztatni. 165 évvel ez előtt, egy októberi napon, egészen pontosan október 6-án végezték ki azt a 13 embert, akiket aradi vértanúkként szoktunk emlegetni. Ők vezették azt a szabadságharcot, melyben a Magyar nép kívánta szabadságát kiharcolni. A szabadságharcot leverték, és azokat, akik az élén álltak, elítélték, kivégezték. Nem azért, mert rosszat tettek, hanem azért, mert a hatalom nem szereti az ellene lázadókat. Bizonyára elmenekülhettek volna, vagy megalkudhattak volna, de egyiket sem tették, mert ezt diktálta a becsületük. Bátran, hittel, becsülettel néztek szembe azzal, ami várt rájuk.

Ez a magatartás egyre ritkábban fordul elő a világunkban. Nem csak a másokért való küzdelem, hanem a becsület és a helytállás, a tetteink következményének a felvállalása. Az emberek ma csak magukkal szeretnek törődni, minden felelősséget leráznak magukról. Ezen kell nekünk változtatnunk, legalább a saját életünkben. Ugyanis Jézus azt mondja, hogy ti vagytok a föld sója, ti vagytok a világ világossága. Nekünk más-hogy kell élnünk az életünket, mint a hitetlen embereknek. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy hazugságon kapjanak, és azt sem, hogy becsapjunk másokat. Egy igazán Krisztus szerint élő ember még azt sem teheti meg, hogy puskázzon az iskolában, hogy becsapja tanárait. Tudom, hogy sokan ezt teszik, de ez sem helyes, mert nem csak ma-

gunkra hozunk szegyént, ha rájönnek a turpisságra, hanem Krisztusra is, akinek a nevét magunkon hordozzuk.

A másik tulajdonság, ami egy becsületes keresztyén embert jellemez, az egyenesség. Biztos voltatok már olyan helyzetben, amikor egy ismerősötök egy másik közös ismerősötökről beszélt, nem éppen szép dolgokat. Ezt nevezzük úgy, hogy a háta mögött beszélt róla. Nos, ha egy keresztyén embernek valami baja van valakivel, akkor azt nem a háta mögött beszéli ki, hanem szemtől szembe beszéli meg vele a gondot. Jézus se a farizeusok háta mögött beszélt róluk, hanem mindig a szemükbe mondta, amit mondani akart.

A magyar történelem nagy alakjai becsü-

letes, egyenes emberek voltak. Nem önmaguktól, hanem Krisztusba vetett hitük miatt. Álljunk be mi is a sorba, hogy rólunk is azt mondhassák, igazán jó magyar keresztyén emberek vagyunk.

Aranymondás: „Ha tisztá és becsületes vagy, akkor legott felsejken éretted, és békességessé teszi a te igazságodnak hajlékát.” Jób 8:6

Imádság: Urunk, Istenünk! Alázatosan kérünk, légy segítségünkre abban, hogy Krisztus útján tudjunk járni. Add, hogy mindig becsülettel, tisztességben élhessük életünket a Te dicsőségedre. Ámen

Kraus Viktor

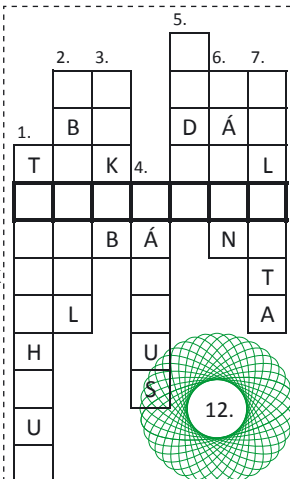
IFI MEGFEJTŐK

8. KERESZTREJTVÉNY / Pozsonyi E.M.: Kulcsod - Nagy Judit; Réte - Tomovics Erika; Komáromi E.M.: Dunamocs - Kocsis Dóra, Kocsis Ádám; Marcelháza - Ilj.Kacz Mária; Barsi E.M.: -- Gömői E.M.: Nagybalog - Gégény Anikó; Abauj-Tornai E.M.: Alsólánc - Anderko Denis; Szeszta - Szaniszló Dominik; Berzété - Szanko Mónika; Csécs - Zborai Bernadett; Tornagörgő - Körtvély Péter; Zempléni E.M.: Boly - Sipos Anita; Nagykövesd - Puskás Orsi, Lipán Barbara, Tóth Eszter, Keresztúry Krisztián, Keresztúry Eszter; Kikövesd - Onda Richárd, Onda István, Zselenák Máté; Örös - Lukács Tamara, Lőrincz Ildikó; Nagygéres - Lukács Máté; Kiszgérés - Illés Vanesza, Illés Denisa; Tiszacsernyő - Kiss Tamás; Örös - Kenéz Roland; Bodrogszerdahely - Kiss Petronella; Ladmóc - Vida Boglárka; Ungi E.M.: Kaposkelecsény - Rudik Sebastião, Petrik Áron, Csörgő Eszter; Nagykapos - Bugis Levente, Révész Tamás; Kiszrácska - Molnár Márk; Nagyszelmenc - Pásztor Zsombor; Deregnő - Kalán Rebeka, Hajtó Petronella, Hajtó Gabriella; Mátyóc-Vajkóc - Bodnár Klaudia, Bodnár Richárd

9. KERESZTREJTVÉNY / Pozsonyi E.M.: Kulcsod - Nagy Judit; Komáromi E.M.: Kamocsa - Tóth.L.; Hetény - Bolla Edina; Marcelháza - Pinke Júlia, Ilj.Kacz Mária; Barsi E.M.: -- Gömői E.M.: -- Abau-Tornai E.M.: Alsólánc - Anderko Denis, Berzété - Szanko Mónika, Zempléni E.M.: Boly - Sipos Anita, Nagykövesd - Puskás Orsi, Lipán Barbara, Tóth Eszter, Keresztúry Krisztián, Keresztúry Eszter; Kikövesd - Onda Richárd, Sallai Csaba; Örös - Lőrinc Ildikó, Lukács Tamara, Kenéz Roland; Nagygéres - Lukács Máté; Kiszgérés - Illés Vanesza, Illés Denisa; Bodrogszerdahely - Kiss Petronella; Ladmóc - Vida Boglárka, Bodnár Enikő, Bodnár Emese; Ungi E.M.: Kaposkelecsény Rudik Sebastião, Csörgő Eszter, Petrik Áron; Deregnő - Kalán Rebeka, Hajtó Petronella, Hajtó Gabriella; Csicsér - Marko Boglárka; Nagyszelmenc - Pásztor Zsombor; Mátyóc-Vajkóc - Bodnár Klaudia, Bodnár Richárd; Nagykapos - Bugis Levente

Rejtvény

1. Pál apostol kísérője és segítőtársa, két levelet is írt hozzá (Apostolok Cselekedetei 16:1)
2. Dávid egyik felesége (1Sámuel 25:3)
3. Jézus egyik tanítványa, vele volt a megdicsőülés hegyén (Máté ev. 17:1)
4. Fővámszedő, felmászott a fügefára, hogy lássa Jézust (Lukács ev. 19)
5. A tanítvány, aki elárulta Jézust
6. Itt élt Ábrahám, mielőtt Isten parancsára Kánaánba költözött (1Mózes 11:31)
7. Itt feszítették keresztre Jézust, Kálvária-hegynek is szokták nevezni

A rejtvény megfejtését a Szerkesztőség címére lehet beküldeni, 2014. augusztus 20-ig: Református Újság Szerkesztősége, Hlavná 216. Drahňov 07674. FIGYELEM: Csak az újságból kivágott, eredeti rejtvényt tudjuk elfogadni. Összeállította Györky Szilvia.

REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás
– igazgató Csoma László

Terjeszti a Deregnő-i Református Keresztyén
Gyülekezet

Szerkesztőség:

főszerkesztő - Fülöp Sándor,
felelős szerkesztő: Györky Szilvia
szerkesztők - Rezić Annamária, Kraus Viktor
kárpatmedencei tudósítók:

Fábián Tibor, Szenn Péter

Nyomja: Györky Marián - MS PRINT

Szerkesztőség címe:

076 74 Drahňov-Deregnő 216,
Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,
E-mail: ladislavcsoma@gmail.com
vagy csomalaszlo@centrum.sk